

Asiaana

4/86

ASIASANA 4/86

Kirjastotieteen ja informatiikan
opiskelijoiden ainejärjestön UDK
ry:n äänenkannattaja

Tilausosoite:

UDK ry
c/o Kirjastotieteen ja informatiikan
informatiikan laitos
Yliopistonkatu 38
33100 Tampere 10

Painopaikka:

Tehokopiointi
Tampere 1986
ISSN 0356- 0139

Toimitus:

Kristiina Hakala
Minna Kantanen
Iiris Karppinen
Mervi Kivirinta
Tarja Lehtinen (vast.)
Eija Räisänen

Sisällys:

Uusia opiskelijoita... 5
Borås... 9
Pääasiassa sivuaineista... 22
Miten tiede välittyy... 29
Suomalainen nainen ja työ... 20

HALLITUKSEN PALSTA

HYVÄT IHMISET !

Täällä sitä taas palloillaan, itse kukin. Toivottavasti keneltäkään ei jäänyt maisemat taakse. Niitten kesäisten maisemien voimalla kai sitä taas jaksaa opiskellakin monta kuukautta, kunnes sitten koittaa kevät ja kaipaa uusia maisemia, jälleen.

Aloittaminen tuntuu aina vaikealta. Kyllähän sitä järjestyksen saa aikaan, mutta toteutus venyy ja vanuu.

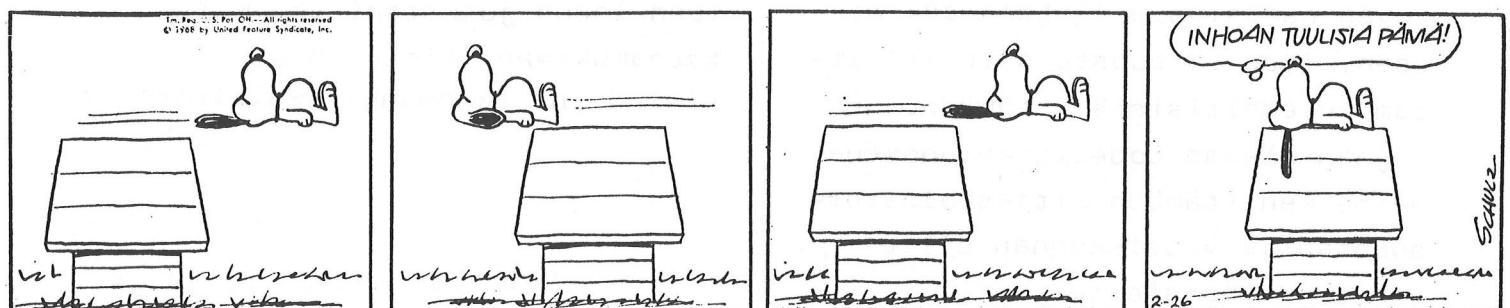
Mutta eipä hätää : kun opiskelun oheistoiminnot ovat kunnossa, alkaa lukeminenkin kohta maistua. Ei opiskelua ilman elämää, muistakaapas se, rakkaat ihmiset! Mahdollisuuksia on paljon, kunhan vain katselee ympärilleen. Yksi tapa tyhjentää päätään pursuavista ideoista on tietenkin mukanaolo ainejärjestössä. Vilpittömästi, ilman propagointia voin sanoa, että se tuo mielekkyyttä elämään, sekin. Hallituskin käynnistelee toimintaansa. Kaikkea kivaa on suunnitelmassa, mutta aina tarvitaan uusia ihmisiä ja ideoita. Muistakaa siis, että kaikki ovat tervetulleita UDK:hon!

Ajankohtaista on tutustua uuteen pääkirjastoon, Metsoon. Tiedossa on myös teatteria ja yhteiset bileet Yo-talolla Iltakoulun ja Cortexin kanssa, ja vuosikokouskin lähenee... Joten kyllä kannattaa liittyä ikuisesti jäseneksi UDK:hon, 20 mk:lla!

Niin ja vielä tämä : laitoksellamme on ajankohtaista Tuula H. Laaksovirran väitöskirja. UDK:lta parhaat onnittelut Tuulalle tohtorin hatusta!

No niin pärjäilkääs
ja eläkää

toivoo *Kustina*

ASIA- SANA

Pimeä kylmä syksy painaa päälle. Onneksi tieteen temppelempi tuo valoa elämäämme. On hyvä palauttaa mieliin mitä Ukko Snellman sanoi aikoinaan yliopisto-opiskelun tavoitteista ja päämääristä:

"ylioppilaan yliopistosta eroamisen ajankohdan määrää tieteellisessä suhteessa se, että hän osmittaa, ettei hänen tietonsa ole pelkkää muisti- ja kirjaintietoa, ei myöskään mielivaltaisia päähänpistoja ja satunnaisia luulotteluja, vaan järjellistä ja yhtenäistä oivallusta, joka voidaan saavuttaa vain tietämisen rakkaudella ja vakavalla ja itsenäisellä opiskelulla." ja "sivistykseksi tieto muuttuu vasta, kun sitä käytetään opissa ja toiminnassa, kun se ilmenee yleisissä tehtävissä ihmiskunnan yleisiin harrastuksiin kohdistuvana rakkautena ja kykyä niiden edistämiseen".

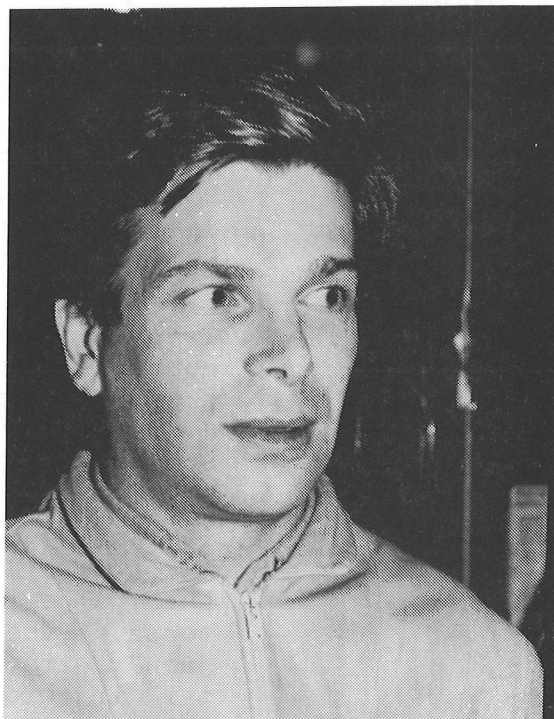
Oletan, että jokainen opiskelija miettii oman vastauksensa näihin kysymyksiin. Erityisen olennaista tämä on meille, sillä kesällä kuului kentältä kumia. Heli Saarinen kirjoitti (Kirjastolehti 6/86) meidän halveksivan työtä yleisissä kirjastoissa, hylkivän työtä Tampereen pohjoispuolella ja suuntautuvan pääasiassa tieteen tekemiseen. Itse en suostu allekirjoittamaan edellisistä yhtäkään. Sen sijaan olemme todella kiinnostuneita kehittämään kirjastolaitos-suuntaa ja yhteiskunnan sille asettamia haasteita.

Koulutuksemme tarkoituksena ei saa olla siirtää "tieteellisiä ongelmia toiselle sijalle ammatikäytännön taustalle". Eivät nämä ole ristiriidassa keskenään. Itse en tunne oppineeni/sozialistuneeni täällä "typerään vastakkainasetteluun tieteen ja käytännön välillä", päinvastoin. Ei kaikista akateemisen loppututkinnon suorittaneista tarvitse tulla tiedemiehiä, ei ole koskaan tullutkaan, vaan kriittisiä virkamiehiä, joilla on tieteen tarjoamat ajatteluvälineet, kykyä ilmiöiden problematisointiin ja ongelmanratkaisuun.

Mielestäni monien ristiriitojen ratkaisija kirjastoissa olisi työnjakouudistus. Meillä on hyvin koulutettuja kirjastovirkailijoita, joiden työnkuvat ovat usein kapea-alaisia. He olisivat taatusti päteviä ammatillaisia hoitamaan monia tehtäviä, joiden nykyisin katsotaan kuuluvan kirjastonhoitajille. Ihmillisten resurssien haaskauksen sijasta tulisi päästä niiden optimaaliseen hyödyntämiseen. Molemmat ammattiryhmät saisivat keskittyä omimmille alueilleen.

Teen lopun jutustani yhtymällä toteamukseen "tiede on läsnä sielläkin" (kansankirjastoissa-TL).

Uusia opiskelijoita tapamassa ...

Tutustumisillanvietossa kun uudet ja vanhat opiskelijat tutustuivat toisiinsa Asiasanan toimittajat tekivät töitä eli juttua uusista opiskelijoista.

Tällaisia asioita heiltä udeltiin:

1. Kuka olet ja mistä tulet ?
2. Miltä oleskelu/opiskelu Tampereella maistuu ?
3. Miksi olet valinnut kirjastoalan ?
4. Mitä mieltä olet opiskelijaelämästä, onko se sellaista kuin sen pitäisi olla?
5. Mitä tiedät UDK:sta ja mitä siltä odotat ?

Uhri n:o 1 1. Päivi Jokitalo, 22, Keski-Suomesta Äänekoskelta, Englannin Helsingin ja Jyväskylän kautta. Piti tulla jo aikaisemmin, mutta nyt vasta tie toi tänne.

2. Tampereesta en paljon osaa sanoa, koska muutan vasta lauantaina... kaupunkina pidän. Tampere on paremman kokoinen kuin Jyväskylä, täällä ei koko ajan törmää opiskelijoihin kuten Jyväskylässä.
3. Ilkeästi sanottuna vara-ammatiksi. En ole ajatellut paljon yleistä kirjastoa... Luen paljon ja olen aina käynyt kirjastossa. 5-vuotiaana kirjoitin "Omaan kirjaan", että isona minusta tulee siivooja tai kirjastonhoitaja. Kulla on astma, joten...
4. Ei se sais olla mitä näkee; kaverit tulee ja sanoo mitä olet tenttinyt, paljonko sulla on opintoviikkoja. Se ei saisi olla tilittämistä vanhemmille eikä opintotukilautakunnalle.
5. En paljon mitään toistaiseksi... se on ainejärjestö. Moneen kertaan on sanottu että sinne saa tulla ja että se on sitä mitä ihmiset haluaa.

Uhri n:o 2 1. Jarmo Paakki, 42, kengän numero 65. Kotoisin Lappeenrannasta, tänne tulen Helsingistä väliaseman kautta.

2. Hyvältä maistuu...irtonaiselta tässä vaiheessa ainakin...mielenkiintoiselta, on paljon mahdollisuuksia.
3. Voisin vastata tähän kolme sivua. Jos eettisesti vastaa, niin olen pienestä pitäen asunut kirjaston vieressä ja viettänyt aikaa siellä. Käytin kirjastoa tiskitoiselta puolelta ja tutustuin kirjalli-

suuteen monelta alalta, filosofiaan, politiikkaan yms. ja siten syntyi kiinnostus kirjastotieteeseen ja informatiikkaan. Päämääräni on informaattikon ammatti. Minulla on tekninen pohjakoulutus ja myös kaupallisen alan koulutusta.

4. Itsestään se riippuu, millaista se on. Siihen kuuluu sopiva määrä opiskelua ja sopiva määrä opiskelijoiden välistä kanssakäymistä. Pelkällä opiskelulla ei välttämättä päästä hyvään lopputulokseen. Opiskeluaika on parasta aikaa...
5. Luokitusjärjestelmä.. K&L-opiskelijoiden ainejärjestö. Odotan siltä, että tutustuu porukkaan, viihtyisiä ja mukavia illanviettoja, sosiaalista kanssakäymistä.

Uhri n:o 3

1. Heli Pekkarinen, 19 Espoosta.
2. Tampere tuntuu mukavalta, opiskelu laiskottaa.
3. Älä kysy sitä, en tiedä itsekään. Mua kiinnostaa moni ala kielet, historia, biologia... aika näyttää.
4. Erittäin mukavaa tähän asti. Laiskottaa ja saa laiskotella. Sitten kun tulee tentit, tulee myös lukeminen.
5. UDK:sta luokittelujärjestelmä ja tää järjestö. Toivon mukavia iltoja.

Uhri n:o 4

1. Päivi Mähönen, Iisalimesta. Olen aikaisemmin opiskellut Jyväskylässä taideaineita, filosofiaa, äidinkieltä ja kirjallisuutta, josta on myös gradu tekeillä.
2. Vaikea sanoa, olen monta vuotta halunnut tänne. Kaupungista pidän, liikenne ja melu hämää.
3. Olen aina tykännyt sanakirjoista, tietosanakirjoista ja tykkään hakea tietoa. Haluan vaikuttaa, minulla on hienoja ideoita siitä mitä ihmisten pitäisi lukea, hyviä kirjoja, muutakin kuin unohdusta. Ja sekin että entisellä tutkinnolla minusta olisi tullut opettaja, minusta ei ole esikuvaksi, en halua opettaa. Mulla on idealistinen kuva kirjastonhoitajan työstä, itsenäinen vaikuttaja.
4. En tiedä oikein. Itse olen opiskellut vanhan tutkinnon mukaan, olen opiskellut pitkään ja monia aineita. Toisaalta säälistää jos opiskelu on vain ammattia varten.
5. Enpä täida vielä tietää kovinkaan paljon. Sen kautta voisi tutustua alan opiskelijoihin ja kuulla kokemuksia.

Myydään, ostetaan, vaihdetaan

Kuka myisi minulle peruskurssin muistiinpanot, prujut aineopintojen kirjaten-teistä ja Doku-kielten perusteiden muistiinpanot?

Nimim. "Saanko viran toukouussa?"

Hei sinä vaaleatukkainen, sinisilmäinen kirjastotiedettä ja informatiikkaa opiskeleva tyttö! Kävisitkö puolestani yleisopintojen kirjaten-tit. Palkitsen kyllä vaivasi!

Nimim. "Vaaleatukkainen, sinisilmäinen, kiireinen"

Myytävänä kääntäjäryhmältä Tiedonhaalinnan perusteiden luennon kirjallisuusosuden kaikkien kymmenen artikkelin käännökset

ALENNUKSELLA!

200 tunnin käännöstyö yhteensä VAIN 450 markkaa.

Nimim. "Halvalla menee, mutta menköön"

Halutaan ostaa perusteltu, käyttämätön tutkimusongelma (miel. teoreettinen)

Nimim "Isona laitokselle"

Halutaan ostaa hyvä tutkimusongelma, tutkimussuunnitelma sekä orientoituminen aiheeseen.

TIEDOTUSOPIN SIVULAUDATURIA VARTEN.

Olisi kiire.

Nimim. "Haluan sittenkin lisen-siaatiksi"

Annan tukiovetusta seuraavista aiheista:

- Ranganathan ja Boolean logiikka
- Atk-järjestelmän suunnittelukielen slangisanat
- kuinka soitan Kaliforniaan optimaalisen saannin ja tarkkuuden aikein
- bibliografian teorian perusteita ilman slaavilaisen filologian perusteita

Nimim. "Kysy vaikka mitä"

Vaihdetaan puhelinosake ja melkein uusi CD-levysoitin Apple MacIntoshiin.

Nimim. "Aion saada gradun valmiiksi"

Kuka kävisi puolestani aineopintojen metodiopinnot? Vastapalvelukseksi saisit laudaturin yleisopinnot humanistisesta tiedekunnasta.

Nimim. "Osaan täyttää formaatteja ja luetteloida ilman metodeja"

Halutaan ostaa Tiedonhaalinnan perusteiden luentojen muistiinpanot.

Nimim. "En ole vielä lopettanut tietojenkäsittelyopin aineopintoja"

Ostaisin Tiedonhaalinnan perusteiden luentosarjan kirjallisuusosan artikkeleiden

PRUJUT KÄÄNNÖKSINÄ.

Hyvä palkkio luvassa, tulevat tosi tarpeeseen.

Nimim. "Mitä iloa pitkistä saksasta?"

Myytävänä halvalla kehittämiskelpoinen tutkimussuunnitelma luokituksen ja semiotiikan suhteesta.

Nimim. "Taidan vaihtaa pääai-
netta"

BORÅS 1.-3.10

Taina, Eija, Ritva, Arja ja Iris palasivat viikon kestäneeltä viralliselta, epäviralliselta, teoreettiselta ja praktiselta, kukonlaulun aikaan alkaneelta, aamuyöhön kestäneeltä, virkistäneeltä ja väsyttäneeltä pohjoismaisten kirjastoalan opiskelijoiden konferenssimatkalta. Boråsissa Etelä-Ruotsissa pidetyn kolmipäiväisen kokoontumisen aiheena oli kirjastonhoitajien koulutus - päivänpolttava puheenaihe meidänkin lehdissämme.

Tanskalainen Peter Kristoffersen oli tekstannut ja piirtänyt kirjastoalan todellisuuteen liittyviä tauluja. Nyky-päivän kirjasto, tulevaisuuden kirjasto, koulutus ja työllisyys olivat teemoina.

TEKNOLOGI-BIBLIOTEKET

En gruelig fantasi om fremtidens biblioteker

Bibliotekerne godt på vej ind i edb-alderen

Biblioteket springer nu ind i dataalderen

Ny teknologi for milliarder

Den teknologiske udfordring

Teknologiudviklingen og de bibliotekariske arbejdspladser

Mikrodatamater og intelligente systemer

Computere i demokratiets tjeneste!

Teknokratisk slagside

FREMtidens BIBLIOTEKAR?

KENEN EHDOILLA
KIRJASTONHOITAJIA
KOULUTETAAN?

Kirjastotieteen ja informaatiikan yhtenevyys ja erilaisuus herätti paljon keskustelua Boråsissa. Onko tieteellisillä kirjastoilla ja yleisillä kirjastoilla mahdollisesti erilaiset tarpeet kirjastonhoitajien koulutusta kohtaan.

Nils Fredén kirjoitti Biblioteksbladetin numerossa 8/86 tulevaisuuden kirjastonhoitajakoulutuksesta Ruotsissa. Hänen kannanottonsa keskusteluun on koulutuksen jakaminen tieteellisten ja yleisten kirjastojen linjoihin vielä varhaisemmin kuin alan koulutus Ruotsissa nyt jaetaan.

Tieteelliset kirjastot tarvitsevat yhä enemmän sellaisia työntekijöitä, joilla on valmiudet kohdata uusi tekniikka, perustelee Fredén kantaansa. Yleisten kirjastojen kirjastonhoitajilta toivotaan lisää kykyjä hallinnollisiin työtehtäviin.

Täina muotoilee kysymystä:
Onko olemassa objektiivista informaatiota?

Koska Ruotsin kirjastonhoitajakoulutus on tiivis, kaksivuotinen kurssi, ei yhtenäisellä koulutuksella pystytä ehkä tyydyttämään erikoistuneiden työtehtävien vaatimuksia.

Sen sijaan omituiselta vaikuttaa Fredénin väite tieteellisten kirjastojen koulutuksen ja yleisten kirjastojen koulutuksen eriyttämisestä erilaisten ammatillisten ja taidollisten tarpeiden vuoksi. Erilaiset työtehtävät asettavat ihmisille erilaisia vaatimuksia taitojen suhteen, mutta tiedontarpeet, joita koulutus on (kai, ehkä) suunniteltu täyttämään, ovat mielestäni silti samat kirjastonhoitajilla niin yleisissä kuin tieteellisissäkin kirjastoissa.

TEESEJÄ:

ARJA JA IIRIS JUNASSA 30.9.1986

KIRJASTONHOITAJAN ROOLI YHTEISKUNNASSA ON; RIIPPUMATTA TYÖ-
TEHTÄVISTÄ, SAMALLA PERUSTALLA.

SEKÄ YLEISISSÄ ETTÄ TIETEELLISISSÄ KIRJASTOISSA TOIMINNAN
LÄHTÖKOHTANA OVAT MAKSUTTOMUUS JA TIEDONVÄLITYKSEN DEMO-
KRAATTISUUS.

TÄMÄN LISÄKSI YLEISTEN KIRJASTOJEN TARKOITUKSENA ON IHMISKUN-
NAN KULTTUURISTEN SAAVUTUSTEN VÄLITTÄMINEN.

YKSITYISEN SEKTORIN KIRJASTOISSA JA INFORMAATIOPALVELUPISTEISSÄ
TYÖSKENTELEVIEN TOIMINTAA OHJAAVAT YRITYSTEN TOIMINTAPERIAATTEET.

KIRJASTOJEN TEHTÄVÄ ON PAITSI HEIJASTAA YMPÄRÖIVÄÄ YHTEISKUNTAA
MYÖS PYRKIÄ MUUTTAMAAN SITÄ.

TÄHÄN TARVITSEMME SELKEÄT TAVOITTEET JA PÄÄMÄÄRÄHAKUISUUTTA.

TÄMÄ EDELLYTTÄÄ AMMATIN TIETEELLISTÄ ITSEYMMÄRRYSTÄ JA
AMMATTI-IDENTITEETTIÄ SEKÄ YMPÄRÖIVÄN YHTEISKUNNAN TUNTE-
MUSTA.

SIIS: TARVITSEMME RIITTÄVÄN KORKEATASOISEN JA LAAJA-ALAISEN,
YHTENÄISEN KIRJASTONHOITAJAN KOULUTUKSEN.

Onko työmarkkinoiden taholta
tuleva paine niin tärkeää tu-
levaisuuden kirjastoalan kou-
lutusta suunniteltaessa?
Mihin jää aikaperspektiivi,
missä ovat tavoitteet?

Mitä mieltä Sinä olet? Toi-
voisin keskustelua tästä
Asiasanan palstoille.

Nils Fredénin artikkelin in-
noittamina kirjoitimme Arjan
kanssa teesimme, ne herätti-
vät hämmennystä muissa osal-
listujissa. Ilmeisesti opiske-
lijat eivät yleensä koe tärke-
äksi näiden asioiden mietti-
mistä kirjastoalan koulutuk-
sesta keskusteltaessa.

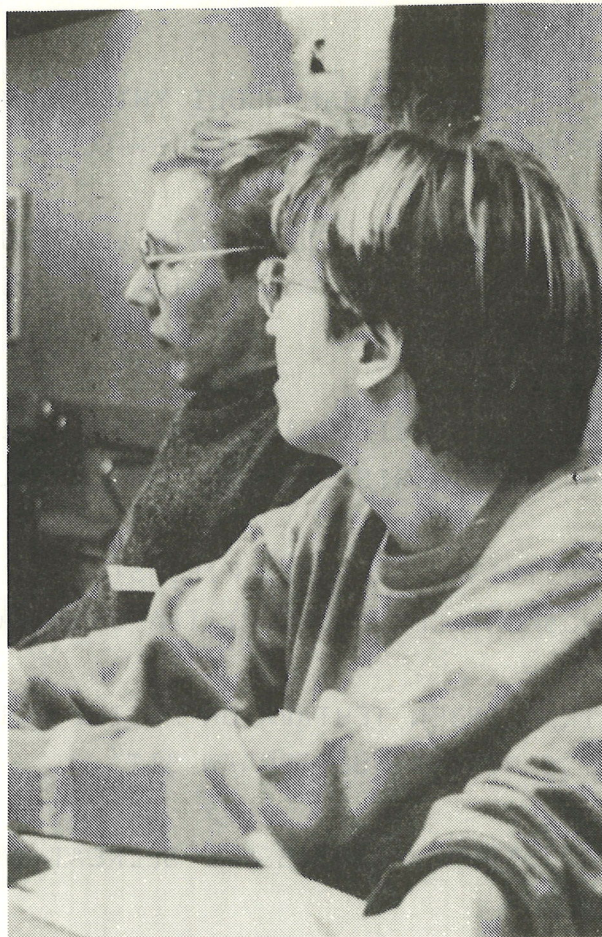
Onko meillä liiankin perusteellinen koulutus? Lähdemmekö liian kaukaa etsimään kirjasto-
aatteen ja kirjastonhoidon
juuria ja pohjamutia?

TANSKALAISTEN

"INTEGROITU JÄRJESTELMÄ" - KOULUTUSTA YHTENÄISTETTIIN

Päinvastoin kuin pohjoisessa naapurimaassa Ruotsissa tanskalaiset ovat yhtenäistämässä kirjastonhoitajiensa koulutusta. Paremmat mahdollisuudet siihen antaa nelivuotinen koulutus. Tiukasta linjajaosta on luovuttu, kurseja valitsemalla voi suuntautua tieteellisten kirjastojen tai yleisten kirjastojen suuntaan.

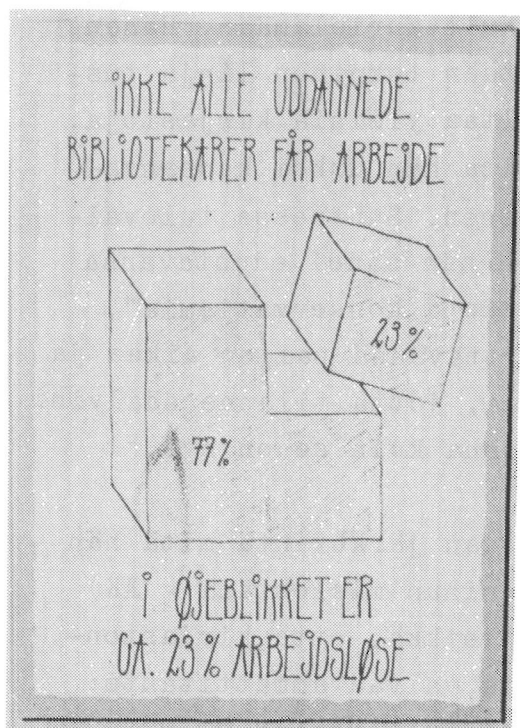
Tanskassa käytävään kirjastokeskusteluun lyö synkän leimansa työttömyys: 20 % tanskalaisista kirjastonhoitajista on vailla työtä. Opiskelijat ja varmaan myös kirjastonhoitajat toivovat paljon uudelta kulttuuriministeriltä Hans Peter Clausenilta, joka toimi aiemmin Statsbibliotekin ylikirjastonhoitajana. Skeptiseksi tekevä tilanne kiteytyy tanskalaisten kirjallisen raportin loppulauseeseen:
- Men lad os nu se hvad tiden bringer...

Boråsissa opiskeleva Ari
yrittää tulkita tanskaa
(onko se mahdollista?)

ONKO KIRJASTOLAKI TARPEELLINEN?
Norja, Tanska ja Suomi ovat katsoneet tarpeelliseksi erillisen kirjastolain olemassaolon. Sen avulla on mahdollista määritellä kirjastotoimen minimiehdot, se antaa valtiolle mahdollisuudet jakaa oikeudenmukaisesti (?) ja tasaisesti (?) valtionosuuksia. Valtion valvonta tulee kaupanpäällisinä.

Ruotsissa ei ole kirjastolakkia, valtio ei kahlehti kuntia. Kunnilla ei taas ole suinkaan aina halua järjestää kirjastoa, kunnankirjasto on vapaaehtoinen. Laki epäilemättä kahlitsee kirjastotoimen muottiin, joka ei välttämättä ole aina ajan tasalla - saa nähdä milloin uusi hieno lakimme on jo vanhentunut... Mutta ehkä sittenkin hyvät puolet lain olemassaolosta painavat vaa'assa enemmän.

Tanskassa ei ole lakikaan estänyt työttömyyden syntymistä kirjastoalalle. Siksi koulutustarpeesta käytävä keskustelu on erittäin tärkeä myös Suomessa, samoin kirjastojen työvoiman rakenteesta tehtävät päätökset.

Mutta mitä me teimme siellä?

Teimme me siellä muutakin kuin istuimme plenumissa tai kävelimme retkeilymajan ja kirjastokoulun väliä (mihin muuten meni suhteellisen suuri osa ajasta). Illat oli varattu pohjoismaiselle juhlinnalle ja kohtaamisille. Kolmen illan saldoksi jäi, että joko a) suomalaiset tai b) tanskalaiset olivat viimeisiä aamuyönistujia.

Keskiviikkoiltana nautiskeltiin illallista punaviinin kera kun ensin oli otettu pohjat (isäntien kanssa, huom.) retkeilymajalla ja harjoiteltu yhteistä tunnussäveltä *The Library Song*. Torstaina pisteltiin juustosoppaa naamaan vähemmän juhallisesti. Suomalaiset ja tanskalaiset yltyivät kilpaulantaan: Taivas on sininen ja valkoinen vastaan Hvi er röde, hvi er hvite (mm.).

Abolaisista löytyi yksi soit-
totaitoinen ja niin päästiin
hyppelehtimään letkajenkkää.
Iltaan kuului myös yksi kuu-
luisa (?), monilta tosin nä-
kemättä jäänyt tanssiesitys.
Kerrosnopeus oli niin suuri
että Iiriksen kamera kieltäy-
tyi toimimasta, vai mikä se
nyt oli se virallinen syy
ettei otosta syntynyt.

Herätimme pahennusta kokoussalissakin

Torstain mielenkiintoisimpiin
tapahtumiin kuului Örebron
apulaiskirjastonjohtaja Ants
Viirmanin luento. Viirman on
virolaissyntyinen merkittävä
kirjastoalan vaikuttaja Ruot-
sissa. Joku opiskelija luon-
nehti häntä jopa guruksi. Sen
vuoksi olikin kiinnostavaa
kuulla, mitä hän ajatteli
yleisten kirjastojen nykyti-
lasta.

Hän aloitti luentonsa esittele-
mällä Ruotsissa käytyä kirjas-
toja koskevaa keskustelua, jo-
ta käydään kolmella areenalla:
1. Biblioteksbladet ja kirjas-
tonhoitajat
2. paikallislehdet ja kulttuu-
rihenkilöt
3. päivälehdet.

Viirman näki keskustelun jakau-
tuneen vahvasti kahtia: toi-
saalta olisi kehitettävä tie-
donhakua - se olisi ainoa kie-
todistella kirjaston olemassa-
oloa. Toinen linja korostaa
kansankasvatusta ja kulttuu-
rin välitystä sekä yleisten kir-
jastojen tehtävää välittää
"kunskaper" - ei "information".
Liekö samansisältöiset käsit-
teet kuin meillä tieto ja in-
formaatio.

Viirman näki yleisten kirjasto-
jen olevan vahvasti kytkeyty-
neitä kulttuurielämään. Hänen
mielestään tekninen linja tus-
kin valtaa yleisiä kirjastoja.
Toisaalta hän uskoi kansanva-
listukseen. Suhteessa tulevai-
suuteen hän sanoi edustavansa
"dynaamista konservatismia",
ts. käyttävänsä paljon aikaa ja
energiaa, jotta tilanne säilyisi
sellaisena kuin se on nyt.

Oikeastaan järkevintä mitä hän
sanoi (minun mielestäni = AK)
oli se seikka, että kirjaston-
hoitajia vaivaa ammattitauti:
kirjasta tulee esine "TING",
jota tyrkytetään asiakkaille,
ja käsitellään muutenkin tava-
ramaisesti, sisällöstä välittä-
mättä...Hänen mielestään kir-
jastonhoitajien pitäisi olla
elämysten välittäjiä.

Eikä me mitään ryppyotsia oltu ...

Mutta suurin, kaunein, ihanin oli tietenkin viimeinen yhteinen ilta. Tähän mennessä olimme jo sisäistäneet konferenssislangin: menttiin fiikalle tai pleenumiin. Samaten tanskalaisten mongeruksesta alkoi jo silloin tällöin saada vähän selvää. Meihin suomalaisiin oli painettu leima "teoreettinen ja tieteellinen", kun perusteellisesti olimme protestoineet joka välissä jossa yritettiin tehdä koulutuksesta aina vaan

Arja miettii miten teoria kumoaisi käytännön

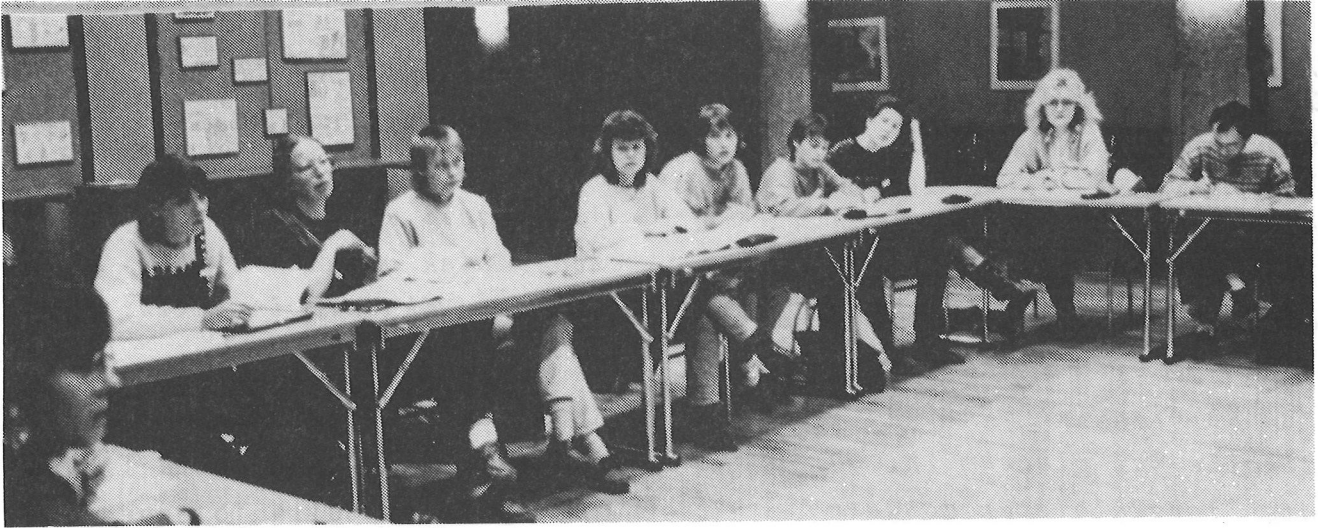
käytännöllisempää. Silloin nousi suomalaisen käsi (useimmiten kai Arjan tai Susannan) ja kovasti korostettiin että "teoretisk grund" on myös tärkeä. Mikä oikein onkin.

Koulutuksesta Viirman oli sen sijaan sitä mieltä, että linjakajo pitäisi tulla jo ennen ensimmäisen vuoden loppua. Perusteluina hän käytti erilaisia olosuhteita työpaikoilla.

Kirjastolain puuttuminen on Viirman mielestä vain hyvä asia. Päättäjillä (=poliitikot) on kuulemma enemmän mielenkiintoa asioita kohtaan, kun he saavat päättää enemmän.

Ants Viirmanin esitelmän jälkeen oli keskustelua. Innokkaimmin siihenbosallistuivat tanskalaiset ja Åbo Akademin tytöt. Me tamperelaiset emme juuri uskaltaneet väittelemään.

Kahvin jälkeen minulla oli tilaisuus jututtaa guraa, ja käsitykseni hänestä paranivat huomattavasti. Koulutuksen suhteen hän myösi puutteet Ruotsin systeemissä, eikä hän kieltänyt teoreettisen pohjan tarpeellisuutta. Muutenkin keskustelu hänen kanssaan laukaisi ikeniini kertyneen adrenaliinin...

Emme kuitenkaan halunneet jättää teoriasta liian kuivaa kuvaa ja mepäs loihe loihtimaan hyvin käytännöllistä kirjasto-sketsiä. Voi, siskot se oli hauskaa... Harjoituksissa meinasivat mennä löysäksi kun nauratti niin. Kestämistä oli myös sillä interreilaajapöydällä, joka yritti pysytellä keittiössä samaan aikaan kun me harjoittelimme. - Näette ehkä tämän loistodraaman UDK:n bileissä joten ei juonesta enempää. UDK:n taloudenhoitajalle kuitenkin kerrottakoon että firmaa tullaan laskuttamaan yhdestä à 30 kr maksavasta nallipyssystä.

Sketsiin löyhästi liittyen loimme myös kirjastonhoitajille eettisiä sääntöjä (tässä pahassa maailmassa kun ei kirjaston asiakkailla ole oikein mitään turvaa). Eettiset sääntömme tullaan lähettämään Suomen kirjastoetiikka työryhmälle, mutta tässä muutama oleellinen ohje:

- kirjastonhoitaja ei saa levittää AIDS:ia asiakkaisiin
- kirjastonhoitaja ei saa potkia lapsia tai vanhuksia, ei ainakaan niin että jää jälkiä
- kirjastonhoitajan täytyy olla aktiivinen mutta ei radioaktiivinen
- kirjastonhoitaja ei saa kerätä asiakkaiden päänahkoja
- kirjastonhoitaja ei saa tehdä Irish Coffeeta ilman kahvia ja kermaa
- kirjastonhoitaja ei saa flirttailla asiakkaiden kanssa silloin kun pomo katselee
- kirjastonhoitaja ei saa unohtaa avata ovia aamulla
- kirjastonhoitaja ei saa tulla töihin ilman rintaliivejä (sukupuolikohtaista, huom.)
- kunnan kirjastonhoitaja ei myöskään hölkkää, hikoile tai haise
- eikä kirjastonhoitaja milloinkaan missään tapauksessa taita kirjan lehtiä merkiksi

Kursiivilla kirjoitetun muistiinkirjoitti EPo

RESOLUTION

Bibliotekariestuderande från de 5 nordiska länderna har i 3 dagar varit samlade i Borås till den 11:e nordiska konferensen för bibliotekariestuderande.

De stora huvudfrågorna har varit:

Stämmer utbildningen med yrkesrollen?

Hur ska man förbättra bibliotekariearbetet och bibliotekarieutbildningen?

Konferensen enades om att en bibliotekarie bör vara en aktiv, social person med en god förmåga att kommunicera.

För att kunna bli bibliotekarier av denna typ vill vi ha en utbildning där de studerande motiveras till att bli mer aktiva.

Vi vill ha mer information från personer som jobbar aktivt inom yrket och vill själva ha möjlighet att arbeta praktiskt i utbildningen, genomföra autentiska konferenser, kampanjer, möten, utställningar m.m. Dvs. situationer vi möter i arbetslivet.

Eftersom vi lever i ett informationssamhälle där informationen blir allt viktigare maktfaktorer, måste vi också få en tillräcklig teoretisk grund för att kunna analysera samhället, då särskilt informationens roll och kanaler.

Eftersom biblioteken är viktiga informationscentra måste vi som arbetar där kunna kritiskt analysera verksamheten.

Vi tycker att det är en stor brist att en utbildning som leder till ett kunskapsförmedlande yrke, saknar en praktiskt inriktad kurs i pedagogik.

Studerande skall ha en reell möjlighet att påverka/utveckla utbildningen.

Vi vill ge samhället information om biblioteken och den kapacitet som biblioteken och bibliotekarierna innebär. Detta kräver en god utbildning i PR/marknadsföring.

Biblioteken och deras personal är en resurs som inte får underskattas.

Borås den 3 oktober 1986.

Kommentteja loppulausumaan:

Linjajakoajattelu, joka vallitsee lähes kaikissa muissa Pohjoismaissa, näkyi selvästi myös loppulausuman muotoilussa. Oikeastaan yhteisymmärrystä ei syntynyt, ennen kuin konferenssin osallistujat oli jaettu kahteen huoneeseen (!!!) eli yleisten kirjastojen ja toisaalta tieteellisten kirjastojen kannalta ajatteleviin. Varsinkin meistä tamperelaisista jako tuntui väkivaltaiselta.

Muutenkin konferenssin loppulauselman kirjattiin vain ne asiat, joista kaikki saattoivat olla suunnilleen yhtä mieltä. Erityisesti meitä suomalaisia kiusasi lausuman "praktiskt"-termit, joista näkyi se, ettemme ole samalla pohjalla keskusteluissa.

Muissa Pohjoismaissa kirjastonhoitajien koulutus on enemmän ammattisidonnaista kuin meillä.

Muita mielenkiintoisia seikkoja loppulausumassa oli mm. ruotsalaisten ajama "praktiskt pedagogik", jota on mahdoton kääntää suomeksi. Idea on kai kuitenkin se, että harjoitellaan paitsi ilmaisutaitoja, myös erilaisia sosiaalisia tilanteita.

Loppulausumasta voisi sanoa vielä sen, että kaksi eftersom-lausetta on lisätty jälkeensä päin, koska lähinnä suomalaiset nostivat metelin teoreettisen pohjan puuttumisen vuoksi. Näiden kohtien muotoilussa oli suurena apuna Boråsissa kirjastonhoitajaksi opiskeleva Riitta. Riitan lisäksi tapasimme kolme muuta Boråsissa opiskelevaa suomalaista.

Jo aiemmissa konferensseissa on tullut esille kirjastojen PR-työn tarve. Nyt se kirjattiin loppulausumaankin. Joitakin se silti nieleskelyttää sanan kaupallisen vivahteen takia.

AK

Boråsin reissulla olivat mukana

Eija Poteri

Taina Hollo

Arja Kärkkäinen

Ritva Niemeläinen

Iiris Karppinen

ENSI KERRALLA KONFERENSSI
ONKIN SITTEN TAMPEREELLA!

Aiheena on kirjastoalan tutkimus vielä hieman täsmentymättömänä. Onneksi meillä on vielä vuosi aikaa...

KIRJASTONHOITAJIEN KOULUTUS POHJOISMAISSA

	SUOMI	RUOTSI	NORJA	TANSKA	ISLANTI
Koulutuksen lähtökohdat	ylioppilastutkinto	n. 2 v. yliopisto- tai korkeakouluopintoja tai pitkä työkokemus	lukio t. vastaava yleinen ammatillinen koulutus t. muu koulutus	ylioppilastutkinto	ylioppilastutkinto
Opiskeluajan pituus	5 - 7 vuotta opintojen etenemiseen vaikuttaa opiskelun osittaisuus/päätösmisuus	2 vuotta	3 vuotta	4 vuotta	n. 3 vuotta (B. A. Bachelor of Arts)
Koulutuksen linjajako	ei jaettu yleisten ja tiet. kirjastojen linjoihin	jälkimmäinen vuosijaettu yleisten ja tieteellisten kirjastojen linjoihin	linjajako yleisiin ja tieteellisiin kirjastoihin, voi valita kurssuja ohi linjajaaon	ei jakoa v. 1985 jälkeen, mahdollisuus valikoimalla kurssuja erikoistua	ei jaettu yleisten ja tiet. kirjastojen linjoihin
Jatkokoulutusmahdollisuudet	mahdollisuus jatko-opintoihin Tampereella		2-vuotinen jatkokoulutus inform. palvelutehtäviin, pienellä kiintiöllä mahdollisuus Oslon yliopistoon suuntautumaan tutkimukseen		Islannissa ei mahdollisuutta jatko-opintoihin
Työllisyystilanne	hyvä työllisyystilanne varsinkin yleisissä kirjastoissa erityisesti Pohjois-Suomessa	hyvä työllisyystilanne	teollisuus työllistää muita Pohjoismaita enemmän (öljyteoll.)	1/5 tanskalaisista kirjastonhoitajista työttöminä	erityisesti yleisissä kirjastoissa pulaa pätevistä kirjastonhoitajista

Uusintamistyö kunniaan SUOMALAINEN NAINEN JA TYÖ

Suomalainen nainen on osallistunut aina myös tuottavaan työhön Kaari Utrion mukaan. Kaari Utrio kertoi suomalaisen naisen työn historiasta pääatalolla lokakuun 1. päivänä. Kirjailija Utrio peräänkuulutti myös uusintamistyön arvostusta. Onhan uusintamistyön arvo 40 prosenttia BKT:stamme

Kaari Utrio jakoi työn käsitteen tuottavaksi työksi (produktio) ja uusintamistyöksi (reproduktio). Kulttuurissamme arvostetaan vain tuottavaa työtä - tavaroiden, ajatusten ja palvelusten tuottamista, josta maksetaan palkkaa ja jota yleensä katsotaan miesten tekevän. Reproduktio on hoivatyötä, pesemistä ja parsimista, mitä edelleen naiset tekevät paljon kotitalouksissa.

Kirjailija Utrio käsitteli suomalaisen naisen työtä historiallisesta näkökulmasta ja esitys painottui tuottavan työn tarkasteluun.

Suomalaisen naisen elämä on eronnut kautta aikojen hänen eteläeurooppalaisen sisarensa elämästä. Suomalaisen raivasivat vielä korpia, kun Euroopassa kaikki mahdollinen maa oli jo otettu maanviljelijöiden käyttöön. Uudisasutus levisi itään ja pohjoiseen. Miehet joutuivat olemaan paljon pois uudistiloilta - kaupamatkoilla, kaskeamassa, sodissa ja metsästämisessä. Hengissä selviäminen oli naisten varassa. Kun perheet muuttivat uudisasutustiloille eroon kyläyhteisöstä, nainen menetti naisten verkoston tuen. Tämä varmaan kasvatti naisesta vielä itsenäisemmän.

Työnjako maatilalla

Maatalon työnjako oli miesten osalta selvä: he hoitivat ainoastaan pihapiirin ulkopuoliset työt. Naiset hoitivat kaikki pihapiirin työt ja myös ulkopuoliset työt miesten ollessa poissa.

Suomen tärkein vientitavara oli 1600-luvulle asti voi. Karjatalous ja voin tekeminen olivat naisten vastuulla. Jos vertaamme tilannetta tähän päivään, niin naiset vastaisivat esim. metsäteollisuudestamme!

Kaupunkilaisnaiset

Entä naisen asema kaupungissa? Vielä keskiajalla naisia kuului arvostettuihin ammattikuntiin Euroopassa. Mutta uuden ajan alussa naisilta suljettiin ovat ammattikuntiin. Meillä kehitys kulki jäljessä. Por-

vareiden lesket saivat miehen-
sä porvarisoikeudet tämän kuol-
tua. Olipa joillakin naisilla
äänioikeuskin, mikä kyllä kiel-
lettiin 1700-luvun lopulla.

Naisen yleisin työ ennen teol-
listumista oli piian työ. Piika-
na olo oli olennainen vaihe jokaisen naisen elämässä ennen naimisiin menoa. Nainen tutustui piikapaikkoja vaihtaessaan monenlaisiin paikkoihin ja pääsi maaseudulta katsomaan kaupungin menoa.

Tehdastyöläiset

Tekstiilitehtaat alkoivat imeä naistyövoimaa viime vuosisadalla. Olosuhteiden pakosta monet aloittivat jo lapsina. 14 tunnin työpäivää tekevä 10-vuotias lapsi ei ollut harvinaisuus teollisuutemme alkuaikoina. Kaari Utrion mukaan tehtaiden omistajat tekivät hyvän työn ottaessaan lapsen köyhästä kodista pimeään ja tunkkaiseen tehtaaseen. Leipäpala kai on tärkeämpi kuin vapaus ja raitis ilma. Mikähän lienee syytä tämänpäivän lapsityövoiman käyttöön?

Harhaluuloja

Mistä sittet harhaluulo, että naiset eivät tee tuottavaa työtä? Kaari Utrio uskoi syynä olevan viimevuosisataiset keskiluokkaiset tavoitteet - äidin ja lapsen ympärille muodostuva ydinperhe. Yksi idean voimakas puolestapuhuja oli Topelius. Vuosisadan vaihteessa porvarillinen perhekäsitys levisi myös tyväenluokan keskuuteen.

Suomessa on ollut eniten kotirouvia 1930-luvulta 60-luvun alkuun. Siis ei kovinkaan pitkää aikaa. Näistäkin naisista suurin osa on jossain elämänsä vaiheessa työskennellyt kodin ulkopuolella.

Reproduktio - 40 % BKT:sta

Uusintamistyön on laskettu olevan 40 % druttokansantuotteestamme. Millään yhteiskunnalla ei ole varaa tuottaa uusintamistyötä palkallisena.

Suomessa lähes kaikki työikäiset naiset työskentelevät kodin ulkopuolella. Esim. päivähoitopaikkojen puute osoittaa, että päättäjät eivät ole huomioineet reproduktion kustannuksia.

Minkähänlainen kaaos siitä syntyisi, jos naiset lopettaisivat vähäksi aikaa palkattoman uusintamistyön tekemisen? Parkuvat lapset, pesemättömät astiat ja liikaisten vaatteiden vuoret!

mk

PÄÄASIASSA SIVUAINEISTA

Opinto-oppaamme sivulla 70 on seuraava määritelmä sivuaineopinnoista: "Vaihtoehtoisia sivuaineiden opintoja koulutusohjelmaan sisältyy yhteensä 50 opintoviikkoa kahdesta tai kolmesta vapaasti valittavasta sivuaineesta, jotka voidaan valita yli tiedekuntarajojen. Kustakin sivuaineesta tulisi suorittaa vähintään perusteiden opintokokonaisuus, eli n. 10 ov."

Koska en suoraan sanottuna täydellisesti ymmärtänyt tuota kohtaa, päätin selvittää sen juurta jaksain ja suuntaisin siis yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan opintosihteerin, Marja Jyringin, juttusille. Opinto-oppaan sanoma selkeni minulle huomattavasti ja aion jakaa tietoni teidän kansanne.

Sinun tulee siis sommitella sivuaineesi niin, että joko kahdesta tai kolmesta sivuaineesta saat yhteensä vähintään 50 opintoviikkoa, mutta sen

lisäksi voit lukea vaikka kuinka monta sivuainetta, kunhan tuo perusvaatimus on kunnossa. Maininta 10 opintoviikon eli perusteiden suorittamisesta on suositus, jota onkin järkevää noudattaa, että tutkinnosta ei tulisi liian sirpalemainen.

Viralliseen tutkintotodistukseen tulevat näkyviin kaikki yli 10 ov:n suoritukset eriteltynä, vaikka olisit lukeut kymmentä sivuainetta. Alle 10 ov:n suoritukset tulevat näkyviin vain opintoviikkomääränä kohdassa "muuta sivuaineopintoja". (Poikkeuksena 10 ov:a pienempi perusteiden opintokokonaisuus esim. kirjastotieteessä ja valtio-opissa, 9 ov, joka tulee eriteltynä näkyviin). Alle 10 ov:n opintokokonaisuuksista ei saa mitään erillistä suoritustodistusta. Jos kuitenkin esim. työpaikkaa hakiessasi haluat todistaa suorittaneesi pari luentoa vaikkapa tietojenkäsittelyopista, voit käyttää hakemuksessasi virallista,

ryhmiteltyä opintorekisterio-
tetta, jossa ne näkyvät omana
ryhmänään.

Suositteltavaa on myös suoritta-
taa aina sivuaineessaan opin-
tokokonaisuuksia. (Opintoko-
konaisuuksia ovat esim. kir-
jastotieteen ja informatiikan
perusteet, tiedon tallennus ja
haku jne.). Tämäkin siksi, et-
tä välttyttäisiin sirpalemai-
selta tiedolta. Opintotodis-
tuksen arvosanaa laskettaessa
otetaan huomioon vain kokonai-
set opintokokonaisuudet. Siis,
jos sivuaineilija on suoritta-
nut k&i:n perusteiden opinto-
kokonaisuuden, tiedon tallen-
nuksen ja haun opintokokonai-
suuden ja osan kirjasto- ja
infopalvelulaitos yhteiskun-
nassa - opintokokonaisuudesta,
vain kaksi ensimmäistä otetaan
huomioon laskettaessa arvosa-
naa (et/ht/tt), vaikka näi-
den kaikkien yhteinen opinto-
viikkomäärä tuleekin näkyviin.

Tampereen yliopistossa sivuai-
neiden valinta on harvinaisen
vapaata. Olen kuullut kauhu-
juttuja mm. Jyväskylässä opis-
kelevilta kavereiltani, kuinka

heidän pitää anoa opiskeluo-
keutta sivuaineeseensa, ja et-
tä joidenkin aineiden kohdal-
la sen saaminen voi olla työ-
lästä. Ja meillä sen kun kä-
vellään luennolle! Kyselin
Marja Jyringiltä, missä va-
pauden raja kulkee: voisinko
mennä vaikkapa lääketieteen
luennolle ihan noin vain? Ih-
meekseni kuulin, että mitään
varsinaista estettä ei ole,
jotakin erityissopimuksia se
kuitenkin vaatisi. Ihan muutamia
poikkeuksia lukuun otta-
matta opetukseen osallistu-
miselle ei aseteta sen kummem-
pia ehtoja. Niitä poikkeuksia
ovat esim. kielten koulutus-
ohjelmat, joihin päästökseen
tulee selvitä alkukokeesta.
Joskus myös tietyt käytännön
hankaluudet voivat rajoittaa
sivuaineopiskelijoiden mahdol-
lisuuksia. Tällaisesta olkoon
esimerkkinä kirjastotieteen ja
psykologian pienryhmäopetus,
johon sivuaineilijat otetaan
jonolakia noudattaen ts. ope-
tukseen pääsemistä voi joutua
odottamaan.

Olin epäillyt, että viimeistään syventäviin opintoihin saavuttaessa opiskelijan tulisi hakea opinto-oikeutta - mutta ei! Voit jatkaa syventäviin ihan rauhassa, suorittaa sivulavinkin, eikä sinun tarvitse tehdä mitään anomuksia yliopiston byrokraateille. Jyrinki muuten esitti huolensa opiskelijoiden nykyisestä tavasta suorittaa "laajimmastakin" sivuaineestaan vain n. 20 ov, tällöin nimittäin jatko-opintojen suorittaminen vaikeutuu olennaisesti. Jatko-opintoihin ts. lisenasiaatin tutkinnon suorittamiseen vaaditaan syventävien opintojen suorittaminen yhdessä sivuaineessa. Kynnys 80 ov:n suorittamiseen on melkoinen, jos perustutkinnossa on suorittanut vain 20 ov tästä sivuaineesta.

Sivuainetta valitessaan kannattaa yrittää etukäteen tutustua tähän alaan, ettei tule ostettua sikaa säkissä. Peruskysymys tietysti on, aikooko suuntautua tutkimukseen / kirjastotyöhön (yleiseen / tieteelliseen kirjastoon). Jos jo nyt on selvillä päämääristään, siltä pohjalta voi harkita, mistä tulevaisuudessa olisi hyötyä. Tietenkään ei pidä unohtaa hauskuuttakaan - jos jokin ala kiinnostaa, vaikei siitä noin uran kannalta hyötyä olisikaan, niin siitä vaan! Tämä on ni-

mittäin sikäli ainutlaatuista aikaa elämässämme, että meillä on mahdollisuus päätoimisesti opiskella (työn ohessa se on sitten vaikeampaa, vaikka kiinnostaisikin...).

Kannattaa tutustua opinto-opissa mainittuihin tenttikirjoihin, ja erityisen tärkeänä pidän itse näyteluentojen kuuntelua. Kiinnostava kin asia muuttuu tympeäksi, jos luennoijat ovat huonoja. Kyselkää muiden kokemuksia - tähänkin juttuun liittyy "opiskelijat kertovat kokemuksiaan"-osuus. Koska jutun on tarkoitus olla RAKENTAVA, pyysin ihmisiä kertomaan kiinnostavimmasta sivuaineestaan. Otos on todella pieni, joten älkää unohtako, että vaihtoehtoja piisaa...

ER

testatkaa itse

Aloitin valtio-opin opiskelun tänä syksynä. Oletan saavani siitä yleissivistävää tietoa siitä, miten tämä yhteiskunta oikeastaan toimii - vaan eipä se varmaan ole haitaksi työssäkään. Ehdottomasti parasta on ollut luennoijien taso. Se on, kuulkaa, elämys kuunnella, kun Olavi Borg kertaakaan papereihin vilkaisematta pistää tulemaan vuorotellen tiukkaa faktaa, vuorotellen hauskoja juttuja... Siellä ei siis tarvitse kellon vilkuilla. Pahinta on se, että perusaineopinnoissa ei ole montakaan luentoa, ja että kirjat tentitään kerralla. Keväällä odottaa sitten n. 8 ov:n kirjatentti.

Eija Räisänen

Olen tänä syksynä ottanut pari luentoa kansainvälisestä politiikasta, ja olen todella innostunut. Jo perusopinnot antavat tietoa maailmanpolitiikan ja ulkomaan uutisten taustaksi, on jännää mieltä vaikuttimia tekojen ja tapahtumien taustalla. Henkilökohtaisesti tämä kiinnostaa paljon, mutta on varmaan työsäkin hyödyksi. Odotan mielenkiinnolla esim. kurseja ajankohtaisista poliittisista kysymyksistä ja poliittisesta maantieteestä.

Kristiina Hakala

Musiikkitiedettä voi opiskella Tampereen yliopistossa approbaturin verran l. 15-18 ov. Valita voi teoreettisanalyyttisen tai yleistietoutta painottavan vaihtoehdon. Musiikkitieteen luennoilla opiskellaan

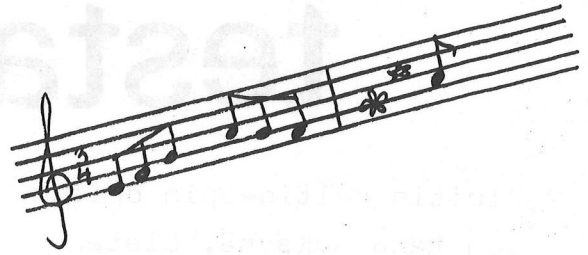
mm. musiikin teoriaa ja analyysia ja musiikin historiaa.

Otin musiikkitieteen sivuaineeksi tänä syksynä. Olen aikoinani harrastanut pianonsoittoa musiikkioppistossa, mutta pianistia minusta ei kuitenkaan tullut. Soittoharrastus sai minut innostumaan musiikista ja olen jo vähän suunnitellut musiikkikirjastonhoitajan uraa. Musiikkitiede on hauskaa, voihan olla, että suoritan aineopinnot loppuun Helsingin yliopistossa.

Musiikkikirjastotoiminta on tärkeä osa yleisen kirjaston toimintaa, joten tietäväisiä musiikkikirjastonhoitajia tarvitaan. Myös niissä kirjastoissa, joissa varsinaista musiikkiosastoa ei ole, käsitellään musiikkiaineistoa, joten musiikin perustietoja tarvitaan sielläkin. Kyllä musiikkitiede on hyödyllistä.

Musiikkitiedettä voi opiskella jokainen asiasta kiinnostunut. Musiikkitiede ei ole vaikeaa, teoriakin aloitetaan suurin piirtein alkeista. Kannattaa ainakin kokeilla kuuntelemalla kokeeksi muutama luento.

Outi Vaattovaara

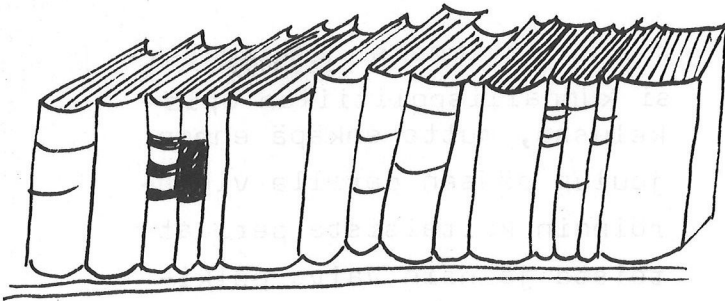
Suuntaudun valinnoissani yleisessä kirjastossa työskentelyyn ja niissähän "kaunolla" on, tietty, kovempi kysyntäkin. Oletin saavani jonkinlaisen yleiskuvan kirjallisuuden aloista, tyylikausista ja klassikoista sekä kenties oppivani arvioimaan uudempia hengentuotteita muunkin kuin oman subjektiivisen näkemykseni perusteella.

- Ja tottahan kuuluu jokaisen kirjastonhoitajan yleissivistykseen osata sijoittaa joku James Joyce oikeaan lokeroonsa ?

Miksikö sitten otin kotimaisen enkä yleistä, on pikemminkin sattumaa, mutta niissä on kyllä ainakin perusopinnojen osalta paljon yhteneviäkin kursseja. Sitäpaitsi maailman kirjallisuutta ei voi kuitenkaan kokonaan hallita.

Olen nyt suorittanut suunnitteen puolet perusaineopinnoista, kokemukset ovat olleet vähintäänkin ristiriitaisia.

Esim. Antiikin kirjallisuuden ja maailmankirjallisuuden historian luennot olivat todella mielenkiintoisia, kun taas eräät luennot ovat tuntuneet

erittäin tylsiltä. Usein se näyttää kylläkin olleen enemmän kiinni luennoitsijan asenteesta ja tyylistä kuin omasta motivaatiosta. Olen kuitenkin suorittellut opintojaksoja mielellimmin luennoilla kuin lukemalla tenttiin 5 ov:n kirjaketteja, joka tietää yleensä yli 1000 sivun urakkaa. Pienempiä kokonaisuuksia kun ei saa kirjoilla suorittaa.

Oman yleissivistykseni tilasta en nyt osaa sanoa, onko se olenaisesti kohentunut: olen pikemminkin yhä selvemmin havainnut ne mahtavat aukot, mitä siinä on. Miten minä millään kerkeän perehtymään kaikkeen siihen mielenkiintoiseen kirjallisuuteen, jonka haluaisin oppia tuntemaan?

Ritva Niemeläinen

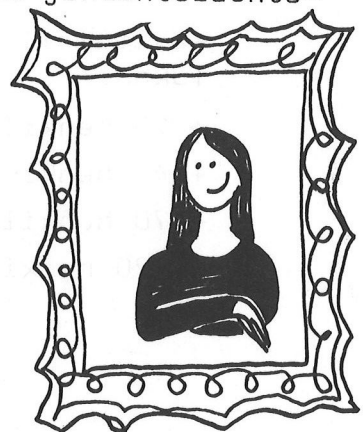
Valitsin heti ensimmäisenä vuonna sivuaineekseni taidehistorian, en niinkään siitä mahdollisesti saamani hyödyn vuoksi, vaan pelkästään sitä kohtaan tuntemani kiinnostuksen ja yleissivistyksen vuoksi.

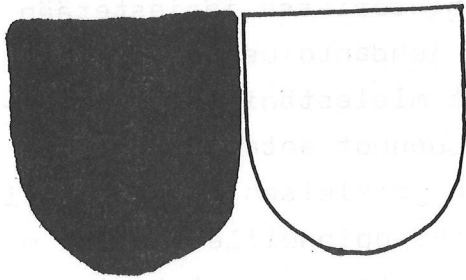
Taidehistoriassa järjestetään kaksi johdantoluentoa, jotka olivat mielestäni erittäin hyvät. Luennot antavat perustan Suomen ja Yleisen taidehistorian jatko-opinnoille lähtien muinaisista sumeereista ja Suomen vanhimmasta tunnetusta kulttuurista. Luentojen yhteydessä tehdään rempseät ekskursion Helsingin ja Turun taidehistoriallisiin kohteisiin.

Ars longa - vita brevis (=taide pitkä paljon tenttikirjoja). Luentojen jälkeen seuraa itsenäisenä tenttikirjojen omaksuminen, missä vaiheessa itse tänä syksynä olen. Tenttikirjoja on kymmenisen kappaletta, osa ruotsinkielisiä. Kirjoja olen joutunut haalimaan eri puolilta Suomea, koska Tampereen kirjastoista ne ovat aina lainassa. Kirjat ovat melko raskaslukuisia vilisten nimiä ja vuosilukuja.

Puutteena taidehistorian nykyisessä muodossa on sen eurooppakeskeisyys. Mielenkiintoista olisi tutustua kaukaisempiinkin kulttuureihin. Tällaisenaankin suosittelun kirjastotieteilijöille ainakin johdantoluentoja.

Heljä Kuokka

Aloitin vuosi sitten kunnallispolitiikan sivuaineilun ja motiivinani oli se, että siitä olisi hyötyä yleisen kirjaston kirjastonhoitajalle sitten joskus tulevaisuudessa. Ajattelin hankkia syventävää tietoa hallinnosta ja näin vähentää pelkoani kunnallista byrokratiaa kohtaan.

Suoritan yhä perusaineopintoja (15 ov) ja olen saanut mm. väsäätä esseitä kotikuntani asioista, leikkiä kunnanvaltuuston kokousta, nähdä 2 kertaa videon urheilukentän rakentamiseen liittyvästä hallintomenettelystä ja istua Tampereen kaupunginvaltuuston kokouksessa. (Ja tietysti jonottaa lehtori Rönkön vastaanotolle!). Tällä hetkellä suoritan yhdyskuntatekniikka I:n luentosarjaa, ja sen olen kokenut kaikkein

turhauttavimmaksi kokemukseksi kunnallispolitiikan opiskelussa, mutta ehkäpä ennen joulua pääsen perille viemäröinnin kultaisista periaatteista ja näin vaiva palkitaan. Luentoja ja kirjallisuutta on kunnallispolitiikan opinnoissa sopivassa suhteessa ja mielestäni tenttikirjoissa on muutamia todella hyviä opuksia.

Voin siis suositella kunnallispolitiikan valintaa sivuaineeksi. Olen kuullut valituksia siitä, että kirjastonhoitajat eivät välitä hallintoon liitettävistä työtehtävistä ja nähdäkseni kunnallispolitiikka antaa ainakin kokonaiskuvan siitä, miten kunnan hallintoorganisaatio toimii. Ei tarvitse aikoa kirjastonjohtajaksi valitakseen kunnallispolitiikan, sillä on ihan hyvä olla näistä asioista perillä ja vaikkapa sitten suorittaa nuo perusaineopinnot omaksi hyödyksi ja yleissivistykseksi.
Marja Maijala

"PELASTA METSÄ - KÄYTÄ JUNAA"

Käyttämällä 10 000 kWh:n energiamäärän matkalla Tukholma - Göteborg voi

- + 25 henkilöä lentää
- + 40 henkilöä ajaa omalla autolla
- + 70 henkilöä matkustaa linja-autolla
- + 220 henkilöä matkustaa junalla

MITEN TIEDE VÄLITTYY

Lauantaina 10.10. tarkastettiin kirjastotieteen ja informatiikan 3. väitöskirja. Vt. apulaisprofessori Tuula H. Laaksovirta väitteli aiheenaan "Tieteellisen tiedon välittyminen yhteiskuntaan".

Tuula on tutkinut lääketieteellisen tiedon välittymistä ja koonnut laajan aineiston, jonka hankkimisessa on käytetty sekä "pehmeitä" että kovia menetelmiä. Väitöskirjan teoreettisessa osassa on selvitetty mm. tiedon ja informaation käsitteitä ja tieteellisen julkaisutoiminnan kehitystä eri aikakausina. Lopussa on teoreettisesta ja empiirisestä osasta tehty synteesi.

Väitöstilaisuus oli koonnut yliopiston luentosali I:n varsin täyteen kiinnostuneita; nuorimmat väitöstilaisuuden osanottajat taisivat olla muutamien kuukauden ikäinen vauva ja pari alle kouluikäistä lasta. Opiskelijaporukkaan laskettavia oli väittelyä kuuntelemassa myös paljon.

Itse väittely sujui oikeastaan yllättävän leppoisasti. Kustoksena toiminut apulaisprofessori Veikko Pietilä sai rauhassa haroa partaansa. Kustoksen alkuperäisenä tehtävänä on ollut sen takaaminen, etteivät väittelytilaisuuden pääroolin esittäjät, vastaväittäjä(t) ja itse väittelijä joudu käsirysyyn väittelyn tuoksinassa.

Toisena vastaväittäjänä toiminut dosentti Pertti Suhonen oli kyllä koonnut sivullisesta varsin kiperän tuntuisia kysymyksiä Laaksovirran vastattavaksi, mutta väittelijä selvitti kysymykset kohteliaan tyylikkäästi. Ehkä tiukimmalle Laaksovirta joutui, kun Suhonen peräsi häneltä väitöskirjassa käytetyn tieteen määritelmän perusteluja. Humboldtilaista tiedekäsitystä ei voine pitää järin uutena.

Kirjastotieteen ja informatiikan professori Marjatta Okko, toinen vastaväittäjä, tivasi vastausta mm. historiattomuudelle, johon Laakso-

virta syyllistyy puhuessaan kirjastotieteen ja informatiikan yhdentymisestä uutena ilmiönä. Okko muistutti siitä, että aina 1890-luvulle asti, jolloin luonnontieteilijät kiinnostuivat oman alansa tiedon jäsentämisestä, kirjastotiede ja informatiikka kulki-
vat käsi kädessä.

Loppupuheenvuorossaan Marjatta Okko piti väitöskirjaa hyvänä Pienen "puutteen" hän kummin-
kin löysi siitä, että Laakso-
virta ei ollut huomannut tut-
kimuksessaan ottaa itse väi-
töstilaisuutta niiden tapaus-

ten joukkoon, joissa tiedettä popularisoidaan. Tilaisuuden lopuksi väittelijä antoi tra-
dition mukaisesti yleisölle mahdollisuuden esittää omat vastaväitteensä. Siihen kenel-
läkään ei silti ollut haluja, nelituntinen väitöstilaisuus
vei mehut paitsi väittelijöil-
tä, myös yleisöltä.

Sivupersona

LÄMMIN KIITOS UDK:lle

O N N E N P O T K U I S T A ennen väittelyä !

ODOTAN ILOLLA YHTEISTÄ PELI-ILTAAMME.

Voisiko joku valtuutettu ryhmä käydä
sopimassa kanssani meille kaikille sopivan
illan ?

Siinä kai hupenee koko ilta, vai kuinka pitkiä
ne tilaisuudet oikein on ?

Tuula H.Laaksovirta

TEETKÖ/SUUNNITTELOTKO TEKEVÄSI TUTKIMUSTA

M U S I I K K I K I R J A S T O I H I N

LIITTYVÄSTÄ AIHEESTA ?

Olemme havainneet, että tällä hetkellä on tekeillä tai suunnitteilla (eri ohjaajien johdolla) hyvin monta musiikkiin ja musiikkikirjastoihin liittyvää pro gradua. Jos Sinulla on menossa tai tulossa ko.aktiviteettia tule neuvottelutilaisuuteen 30.10.1986 klo 15 seminaarihuoneeseen A 524. Mukana on myös Kari Eloranta ja Tuula H.Laaksovirta

UDK:N TIETEELLINEN JULKAISUSARJA

NRO 14
 hinta 20,-
 jäsenet 10,-

TIETO, TARPEET JA
 TIEDON VÄLITTÄMINEN

* Tarvekäsitykset * Essee
 käyttäjätutkimuksista ja
 yhteiskunnallista informaatiota
 koskevista tutkimuksista *
 Polttouhreista opittua - joukko-
 tiedotusvälineet, ajankohtaisuus
 ja kirjasto

TILAA MEILTÄ!
 UDK RY / KIRJASTOTIE-
 TEEN JA INFORMATIIKAN
 LAITOS, PL 607, 33101 TAMPERE

ASIASANAN TOIMITUS

Pyydän, että ystävällisesti julkaisette seuraavassa numerossa alla olevan täsmennyksen Asiasanan numerossa 3/1986 olleeseen Ay-asiaa juttuun.

Asiasanan numerossa 3/1986 oli otsikolla Ay-asiaa kirjoitus opiskelijoille järjestetystä ay-illasta. Olin tilaisuudessa kertomassa Tieteellisten kirjastojen virkailijat ry:n harjoittamasta edusvalvonnasta. Olen ollut TKV:n johtokunnan jäsen 1978-85. En puhunut yhdistyksen virallisena edustajana, vaan kerroin omia kokemuksiani yhdistyksen toiminnasta.

Alustukseni jälkeen käydyssä keskustelussa oli esillä kysymys Kirjastonhoitajaliiton ja Tieteellisten kirjastojen virkailijat ry:n mahdollisesta yhdistymisestä. Artikkelissa mainitaan minun sanoneen, että "esteenä on mm. tieteellisten kirjastojen puolella vallitseva ylemmydentunne". Olen ilmeisesti ilmaissut itseni huonosti, jos puheestani on saatu sellainen käsitys. Tärkeämpi vaikutin on kuitenkin ollut raha. Mainitsin keskustelussa, että aikaisemmin palkkataso tieteellisissä kirjastoissa oli selvästi korkeampi kuin yleisissä kirjastoissa. Tieteellisellä puolella pelättiin oman palkkakehityksen vaarantuvan, jos kuuluttaisiin samaan liittoon huonommin palkattujen yleisten kirjastojen kirjastonhoitajien kanssa.

Tilanne on nykyään toinen, asenteet ovat muuttuneet ja mahdollisesta yhdistymisestä on neuvoteltu mm. kuluvan vuoden aikana.

Tampereella 26.5.1986

Eila Knuuttila
Eila Knuuttila

RAUHAN-

MARSSI

23.10.

TULE MUKAAN!

LÄHTÖ TAMMELAN TORILTA